

A patikai piac összefüggései

Elemzés a hazai patikai piacról és a mögöttes gazdasági szereplőkről

Kővári Tamás • Szabó Adrienn • Szántó József

*Gyopárosi Kábeltelevízió Építő és Üzemeltető Korlátolt Felelősségű Társaság
2019. december 30.*

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
Szinopsis.....	3
Az elemzés háttere	4
Adatforrások bemutatása.....	4
Adatbázis jellemzése	5
Patikák jellemzése	5
A patikai piac teljesítménye patikaméret szerint	11
Stakeholderek.....	13
Tulajdonosok	15
Vezetők.....	18
Patikák láncok.....	21
Szövetségek	24
Ábrajegyzék	26

Szinopszis

A gyógyszer-kereskedelem sajátos helyzetet tölt be a jóléti államok piacgazdaságaiban. Össze kell egyeztetni egymásnak ellentmondó követelményeket, azt, hogy a gyógyszer-kereskedelem piaci tevékenység, nyereséges vállalkozás legyen és eleget tegyen ellátási felelősségének is.

A privatizációval párhuzamosan hazánkban is lehetőség nyílt a magán tulajdonú patikák megnyitására, kezdetben erős szakmai kontroll mellett, amely kifejezetten arra törekedett, a gyógyszertárak szakmai és gazdasági vezetése a gyógyszerész szakma kezében legyen, biztosítva ezzel a gyógyszerellátás magas színvonalát.

A gyógyszerkereskedelem kétezres évek eleji liberalizálásával azonban a korábban szigorú szabályozás enyhült, megjelentek a kifejezetten üzleti alapon szerveződő patikaláncok, míg az addig egyedül tevékenykedő patikák közül sokan közös értékesítési és beszerzési láncokba tömörödtek.

A Gyopárosi Kábeltelevízió Építő és Üzemeltető Korlátolt Felelősségű Társaság K+F projektje keretében egyedi módon, alulról felfelé, az egyes forgalmazók adatainak és kapcsolatainak komplex összegzéséből felépítette a hazai patika piac modelljét a 2014-től 2017-ig tartó időszakra vonatkozóan. Elemzésünk az így létrejövő adatbázis vizsgálatából származó ismereteket mutatja be.

Elemzésünk legfontosabb állításai:

1. A patikai piac polarizált, az egyik végén apró, egyszemélyes vállalkozásokat, míg a másik végén óriáspatikákat találunk.
2. A gyógyszertárak tulajdonosi, döntéshozó szerkezetében jelentős koncentráció figyelhető meg, az összpiac jelentős része csupán néhány tucat stakeholderhez köthető.
3. Minél nagyobb egy patika forgalma, annál jobban tudott növekedni az elemzésünket megelőző időszakban.
4. A legjobb nyereséghányadot azonban nem az óriáspatikák, hanem a feltörekvő közepes-nagy patikák biztosították.
5. Ugyan a piaci résztvevők többsége nyereséges, aggodalomra ad okot, hogy a legkisebb forgalmú patikák forgalma és nyereségessége is drasztikusan visszaesett a vizsgált időszakban.

Az elemzés háttere

A Gyopárosi Kábeltelevízió Építő és Üzemeltető Korlátolt Felelősségű Társaság 2018 januárjában kezdte meg egy forgalmazói piactervezésre és tervellenőrzésre szolgáló innovatív döntéstámogató rendszer prototípusának megvalósítását.

A rendszer különlegessége, hogy a piactervezést nem össziaci adatokból vezeti le, hanem alulról felfelé, az egyes forgalmazók adatainak és kapcsolatainak komplex összegzéséből építi fel magát a piacot.

Magyarán, a rendszer egy nyilvános források és cégadatbázisok adatai alapján, komoly munkával összeállított, komplex adatbázisból dolgozik, amely az összes piaci szereplő részletes adatát tartalmazza, a teljes piac képe pedig ezekből a mikroméretű egységekből áll össze.

A rendszer fejlesztése során a hazai patikai piacra esett a választás, annak számos előnyös tulajdonsága miatt:

1. A mintegy 2.300 patikát tartalmazó piac mérete ideális a fejlesztés céljaira, mivel se nem kicsi, se nem túl nagy.
2. A patikai piac ideális kevert piac, ahol a nagyobb láncok és az apró piac résztvevők is egyaránt megtalálhatók.
3. A piaci résztvevők jellemzésére további leíró adatok is rendelkezésre állnak (pl. beszerzési szövetséghez tartozás, lánchoz tartozás, fiókgyógyszertárak).

A piaci információk összeállítása 2018-ban kezdődött meg, ennek megfelelően az adatbázis 2017-es és annál régebbi pénzügyi adatokat tartalmaz, a 2018-as üzleti év 2019 májusának végétől nyilvánosságra került pénzügyi adatait már nem vettük fel az adatbázisba. Maga az adatbázis azonban kis részben 2018-as, sőt 2019-es információkat is tartalmaz, lévén a piaci résztvevőkre vonatkozó egyes új ismereteket felvettük az adatbázisba, illetve jelentős mennyiségű adathiba és következetlenség azonosítására, majd javítására került sor a fejlesztés során.

Adatforrások bemutatása

A piaci szereplőkre vonatkozó alapadatokat (patika neve, címe) az **Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet** (a továbbiakban: OGYÉI) nyilvános internetes adatbázisából szereztük meg, majd az adatbázis bővítéséhez a **Bisnode Magyarország Kft.** és az **OPTEN Informatikai Kft.** cégadatbázisát használtuk.

A nyers adatok tisztítását, majd standardizálását a Gyopárosi Kábeltelevízió Építő és Üzemeltető Kft. munkatársai végezték, munkánk során viszont hasznos segítségül szolgált egy saját fejlesztésű nyelvi elemző szoftver.

A fiókgyógyszertárak és a cégadatbázisban feltüntetett telephelyek szinkronizálásához is saját programot írtunk, ahogy a megye és a gyógyszeriparban nagy jelentőséggel bíró IMS-brick kódolását is saját kóddal végeztük, irányítószám, illetve településnév alapján.

A Geokoordináták meghatározására a Google geokódolási szolgáltatását használtuk saját fejlesztésű interfészen keresztül.

Adatbázis jellemzése

Az elemzés alapját adó patikai adatbázis jelentős átfedést mutat az OGYÉI 2018-as patikalistájában szereplő közforgalmú patikákkal, kisebb eltérések azonban megtalálhatók, lévén a cél nem egy historikus, hanem egy kereskedelmileg releváns adatbázis felépítése volt. Ennek megfelelően a listából hiányoznak az érdemi gyógyszerforgalmazási tevékenységet nem folytató egységek, továbbá azon 2018-ban és 2019-ben megszűnt gyógyszertárak, amelyekről tudomást szereztünk, bekerültek viszont újonnan megnyitott patikák is. Emellett a listában megtaláljuk az intézeti gyógyszertárak egyes üzletileg releváns lakossági ellátó egységeit is. Az adatbázis így összesen 2.350 patikát tartalmaz.

A fiókgyógyszertárak önálló elemként nem szerepelnek az adatbázisban, azonban telephelyként szerepelnek az adattörzsben azon gyógyszertár mellett, amelyekhez tartoznak, az aggregált bevételi adatokba pedig természetesen ezek bevétele is beleszámít.

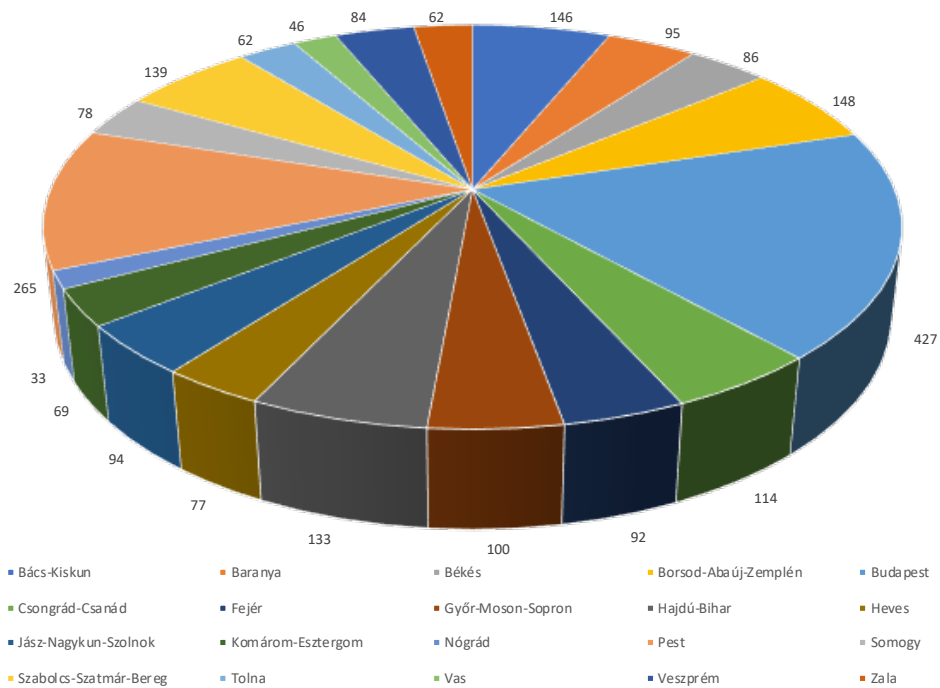
A 2.350 patikához összesen 2.143 vállalkozás kapcsolódik, a legtöbb gyógyszertár háttérében így külön vállalkozás áll, és csak kevés azoknak a vállalkozásoknak a száma (130), amelyekhez egynél több gyógyszertár kapcsolható.

Az adatbázisban szereplő patikákhoz a nyilvános cégiratok alapján 4.663 magánszemély kapcsolódik tulajdonosként vagy cégvezetőként, egészen pontosan 4.331 magánszemély neve mellett szerepel a tulajdonosi jelző, míg a cégjegyzésre jogosult személyek száma 3.028, amiből könnyen kikövetkeztethető, hogy nagy számú tulajdonos vesz részt vezetőként is az általa tulajdonolt patika vagy patikák működéskében.

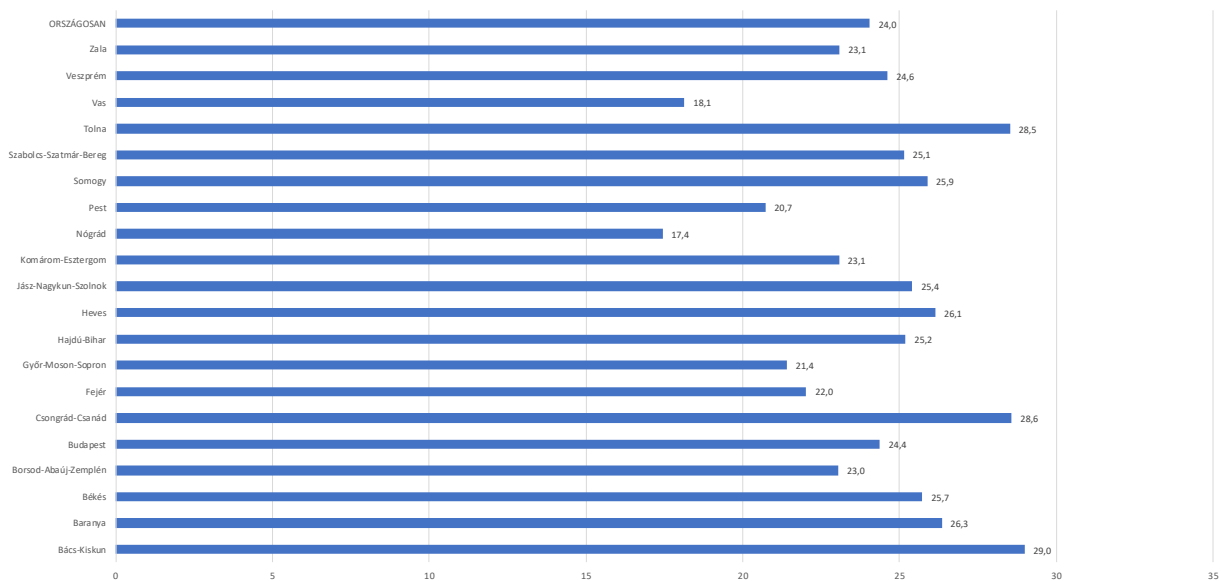
Patikák jellemzése

Ugyan az elmúlt két évtizedben a közforgalmú gyógyszertárak létesítésére vonatkozó szigorú szabályok sokat enyhültek, a gyógyszertárak piaca még mindig csak részben tekinthető szabad piacnak. Közforgalmú gyógyszertárak létesítésére számos korlátozás van érvényben, amelyek egy része versenyt korlátozó intézkedés – ez azért lehetséges, mert a gyógyszerellátás folyamatos és zavartalan biztosítása általános társadalmi érdek, amely felülírhatja a szabad vállalkozás jogát. A szabályok alapesetben pontosan leírják, hogy hány lakosonként mennyi patikát lehet üzemeltetni egy településen, illetve azok bejárata között mekkora távolságnak kell lennie, ezektől eltérni pedig csak költséges feltételek vállalásával lehet. Ugyancsak a gyógyszerellátás biztonságára való hivatkozással a patikaláncok létrehozására és patikák felvásárlására vonatkozó speciális fúzióengedélyezési szabályokat is találunk a piacon, emellett nagyon részletes személyi, tulajdonosi és üzemeltetői feltételeknek is meg kell felelnie a patikáknak.

Ennek megfelelően a patikák eloszlása viszonylag egyenletes az országban, százezer lakosra legkevesebb 17,4 (Nógrád megye), legtöbb 29 (Bács-Kiskun megye) patikát találunk – elmondható tehát, hogy még a messze átlag feletti vásárlóerővel bíró megyékben sem találkozunk túl nagy patikai koncentrációval, ellenben a „szegényebb” megyékben is viszonylag sűrű a patikahálózat.

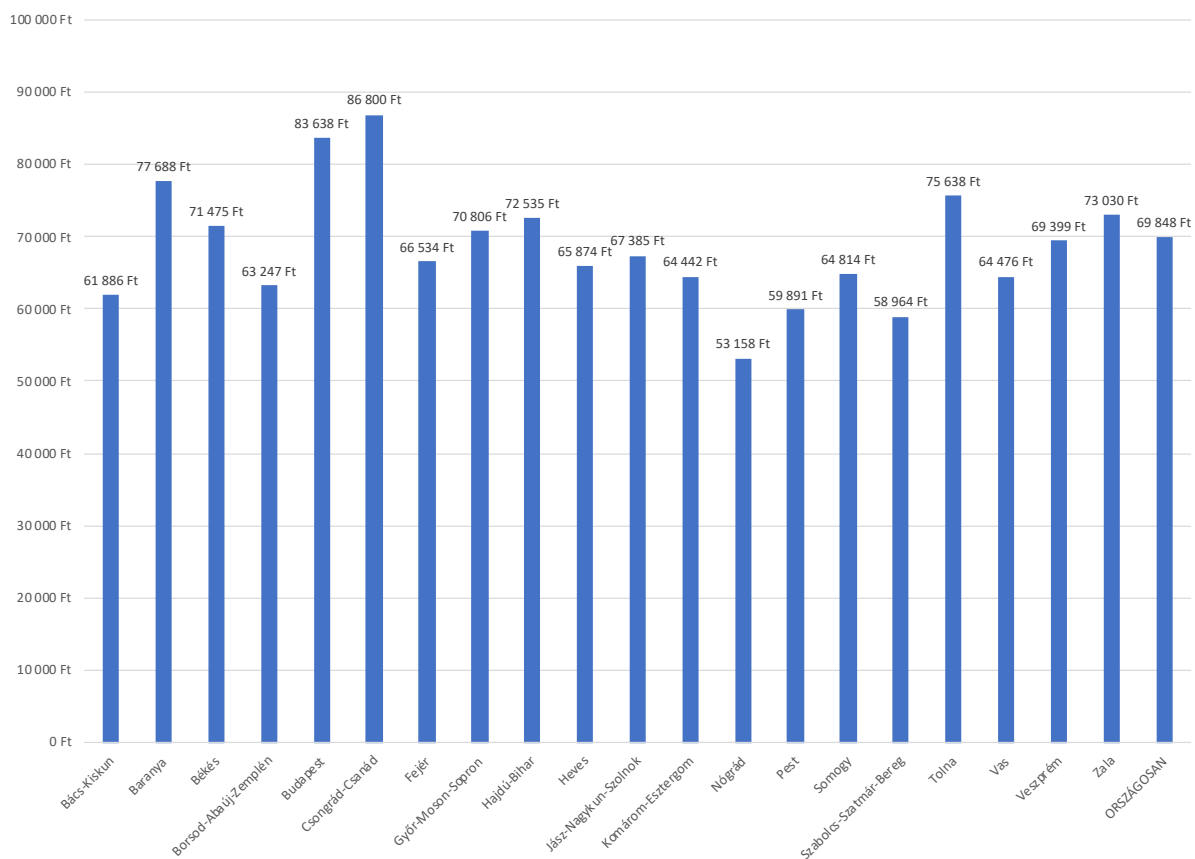

1. ábra: Patikák számának megoszlása megyénként és Budapesten

2. ábra: Százezer lakosra jutó patikák száma megyénként és Budapesten

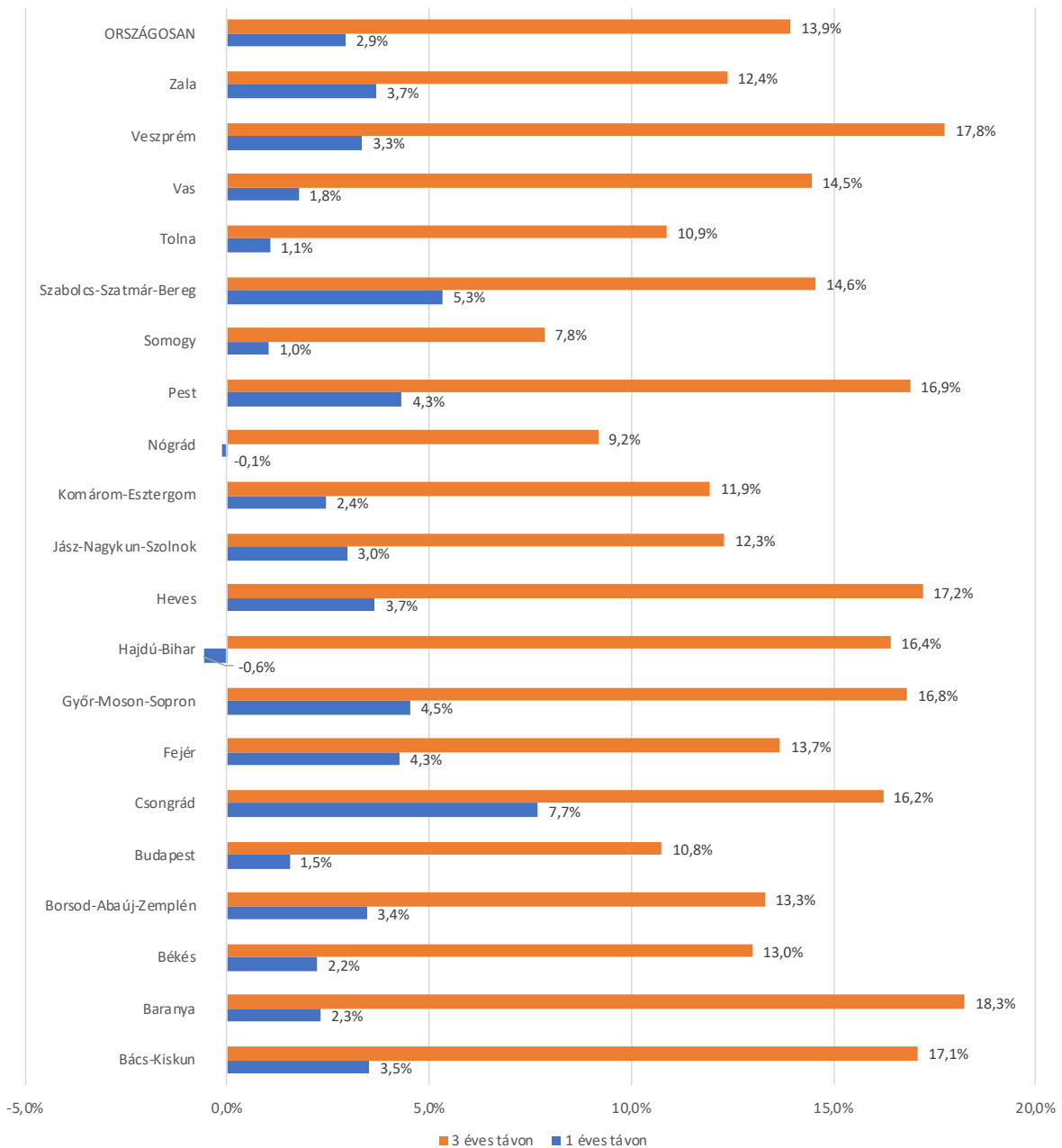
A regionális eltérések annál inkább megjelennek a patikai árbevételben – a budapesti patikák árbevétele átlagosan 56 százalékkal haladja meg Nógrád, míg például 30 százalékkal Borsod-Abaúj-Zemplén megye gyógyszerárbevétele. Így míg Budapesten egy főre mintegy 22 ezer forintnyi éves patikai forgalom mutatható ki, Nógrádban ez a szám kevesebb 10 ezer forintnál is.

3. ábra: Egy lakosra jutó patikai forgalom megyénként és Budapesten (Ft)

A patikai árbevétel alakulását figyelve is érdekes regionális eltéréseket láthatunk. Míg az 1 éves távú forgalomváltozás hektikus mozgásokat mutat, 3 éves távon viszonylag egyöntetű forgalomműködést láthatunk – ezen az időtávon az adatbázisban szereplő patikák átlagosan 13,9 százalékkal tudták növelni árbevételüket, ettől lényegesen csak Somogy és Nógrád patikái maradtak el.

Meglepetésünkre Budapesten is átlag alatti volt a patikai forgalomműködés – ennek azonban magyarázata lehet a piac viszonylag magas bázisértéke, illetve információink szerint az utóbbi időben történt patikanyitások jelentős része is a fővárosban történt, amely szükségszerűen a már meglévő patikák forgalmának visszaesésével járt.

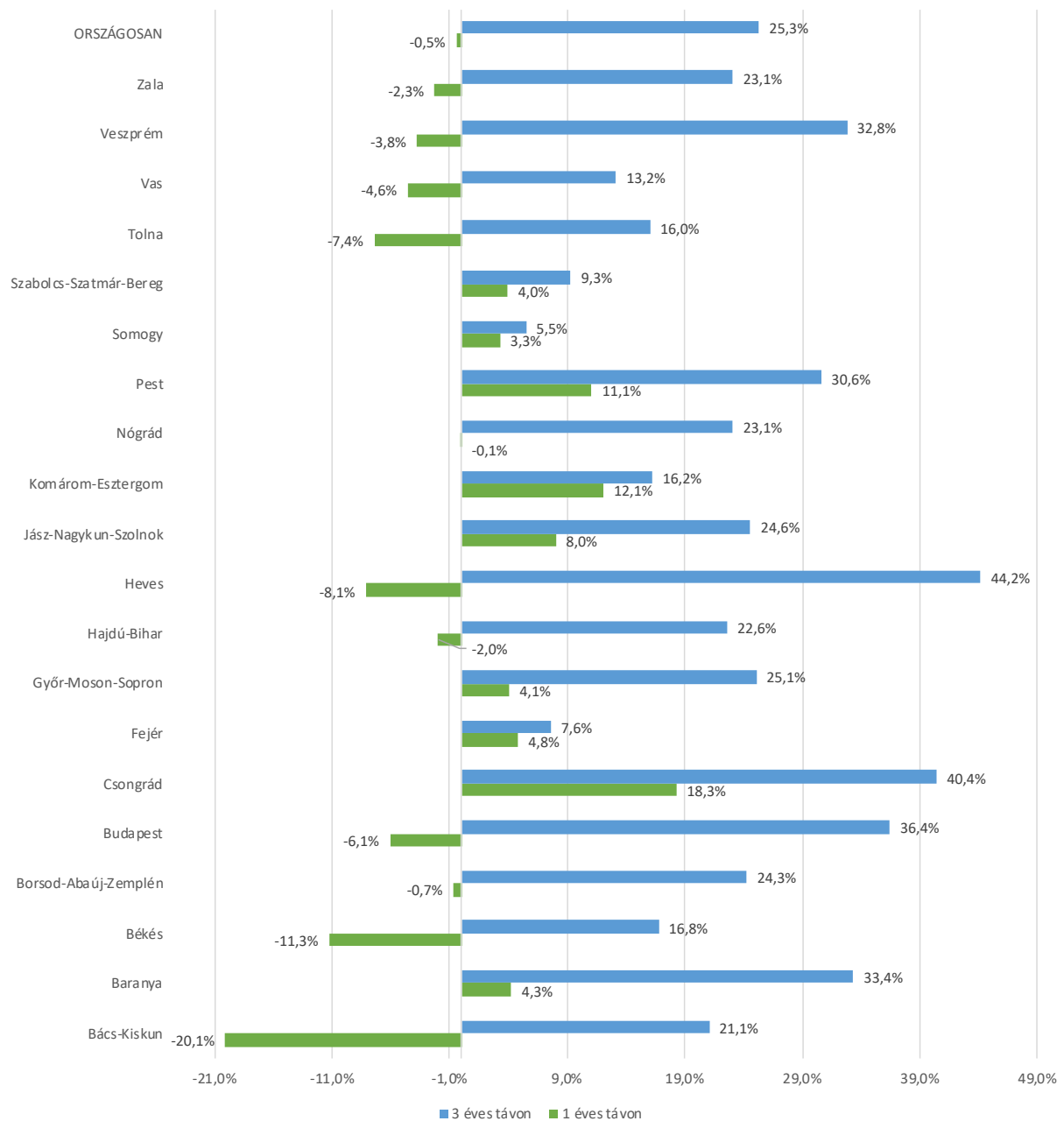

4. ábra: Patikák forgalomváltozásának alakulása 1 és 3 éves távon

A patikai forgalomváltozásnál nagyobb mozgásokat láthatunk a patikák mögött álló vállalkozások nyereségességében. Jól látható, hogy az árbevétel növekedésénél lényegesen jobban nőtt a nyereségesség, azonban országos szinten itt is lényegi különbségeket találunk – Szabolcs-Szatmár, Somogy vagy Fejér megye patikáinak nyereségessége lényegében alig nőtt, míg például Budapest, Csongrád vagy Heves megyében rendre 35 százalék feletti javulás következett be e mutató terén.

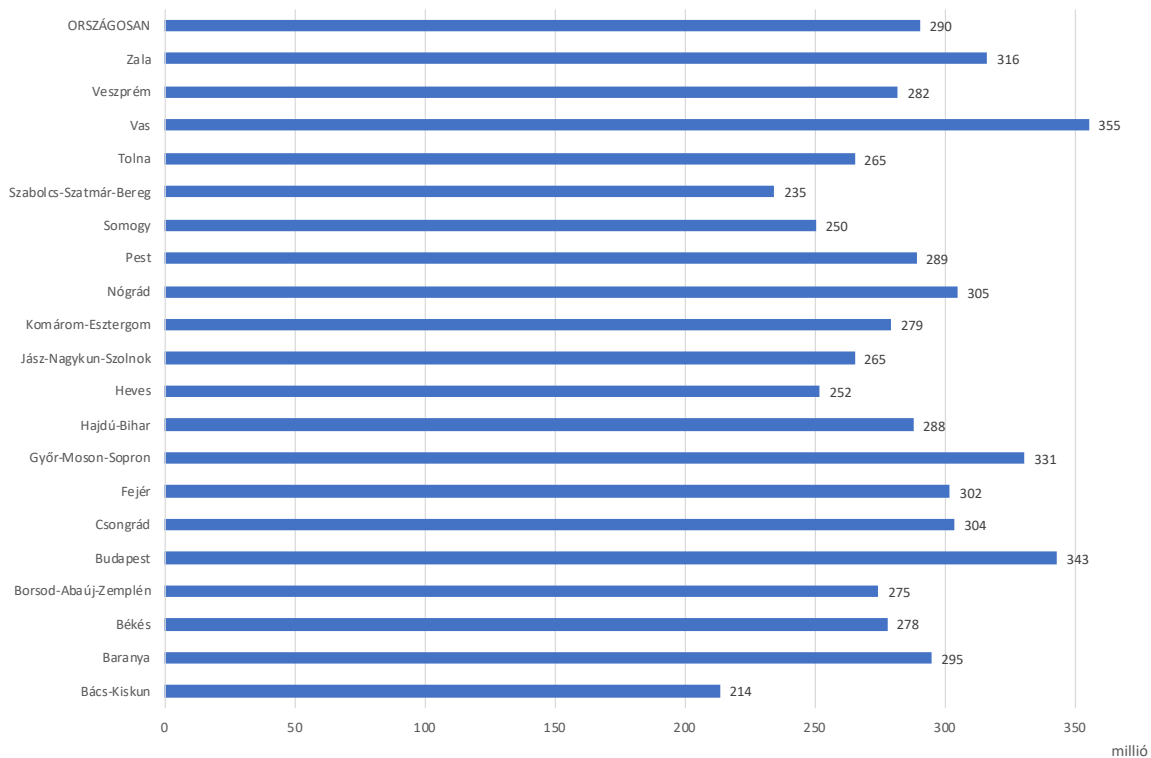
A számok mögött több tendenciát is felfedezni vélünk: gyógyszerpiaci forrásaink szerint Budapesten az amúgy is komoly vásárlóerő tovább növekedett az elmúlt évek során, amelynek hatására különösen a vény nélküli (OTC) készítmények forgalma emelkedett itt, ezeknél pedig jellemzően magasabb árréstömeget realizálnak a patikák, mint a kötött áras vényköteles készítmények esetében. A Csongrád megyei patikák kiemelkedő mutatói pedig

elsősorban egy piaci anomáliának, lényegében féltucat szegedi patikának köszönhető, akik rendre évi egymilliárd forint feletti forgalmat bonyolítanak kiváló nyereségesség mellett.

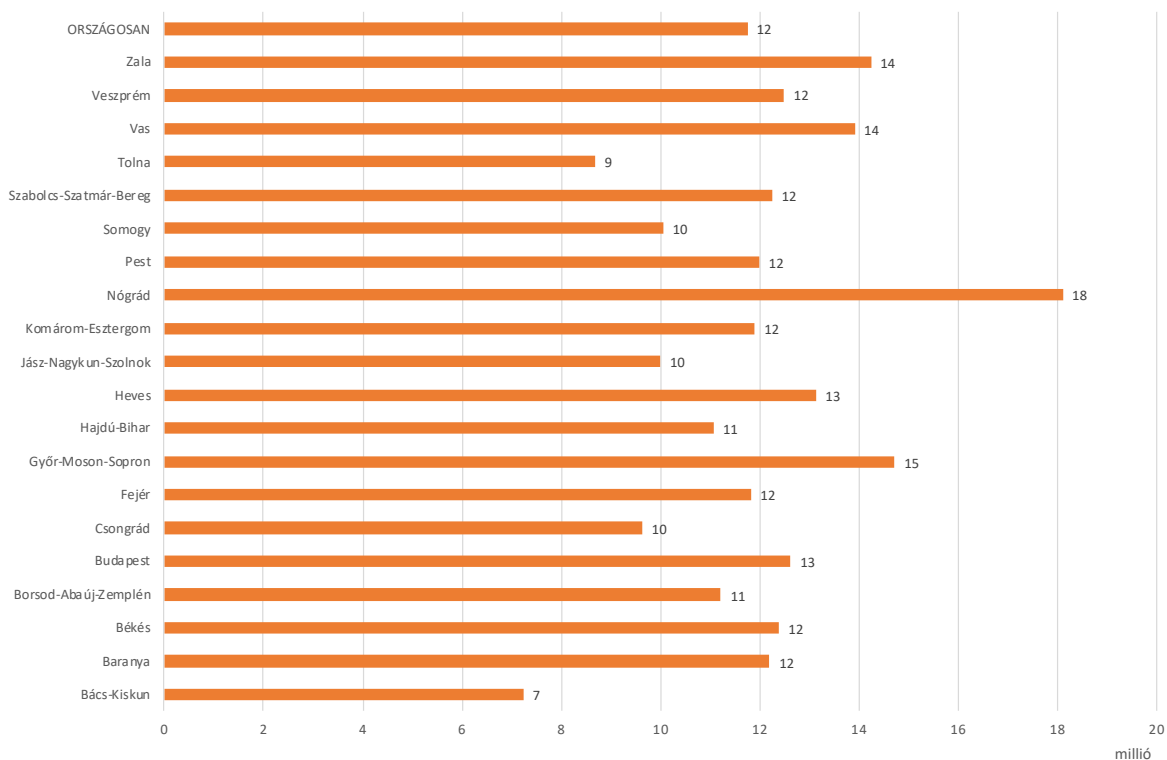

5. ábra: Patikák nyereségváltozásának alakulása 1 és 3 éves távon

A patikánkénti átlagos árbevétel mutató grafikon – lásd 6. ábra – jól reprezentálja a hazai vásárlóerő eloszlását; a listát észak-nyugat-magyarországi megyék (Vas és Győr-Moson-Sopron) és Budapest vezetik. A patikánkénti nyereségességet mutató 7. ábra ennél már színesebb képet mutat, a lista élén éppen azt a Nógrád megyét találjuk, amely a korábban tárgyalt mutatók terén szerény eredményeket mutatott fel.

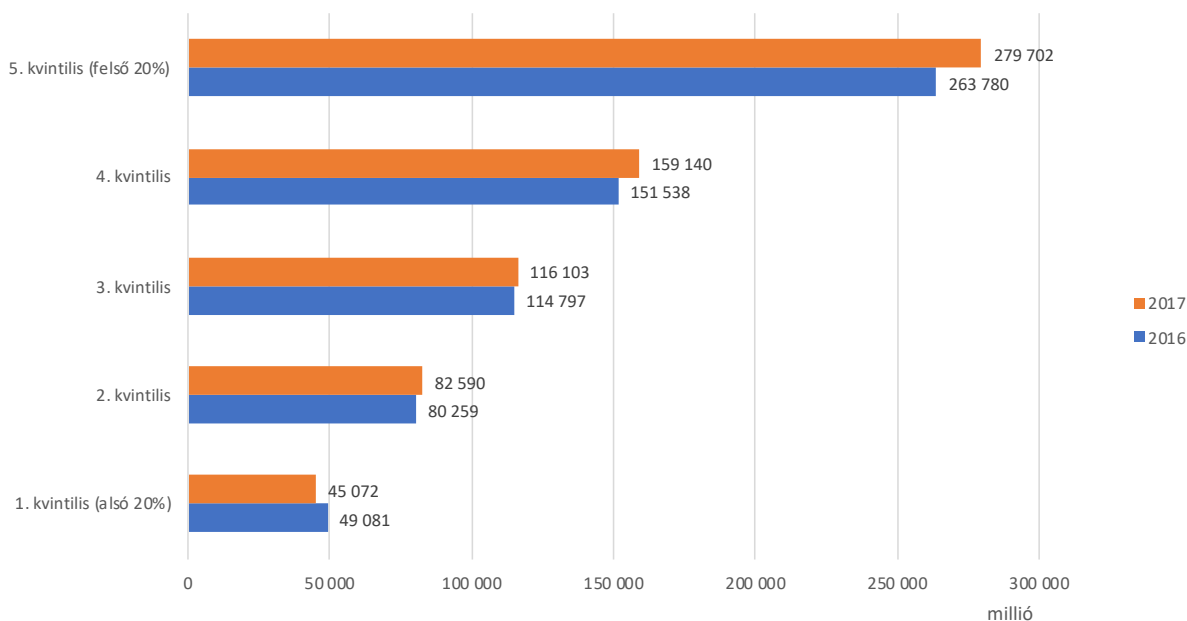
6. ábra: Patikánkénti átlagos árbevétel megyénként és Budapesten (millió Ft)

7. ábra: Patikánkénti átlagos nyereség megyénként és Budapesten (millió Ft)

A patikai piac teljesítménye patikaméret szerint

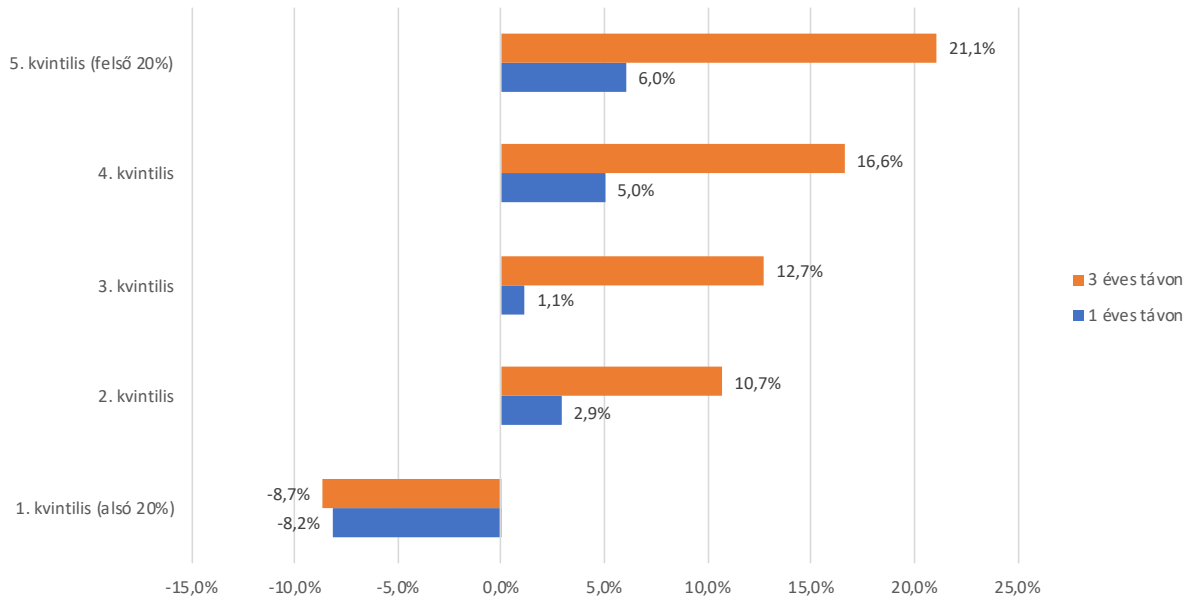
A következőkben a különböző méretű patikák teljesítményének összehasonlítására teszünk kísérletet. Ennek megfelelően az adatbázisban megtalálható patikákat a 2017-es árbevétel alapján 5 egyenlő részre, ún. kvintilisekre tagoltuk, majd összehasonlítottuk az egyes kvintilisek legtöbb mondanivalóval bíró értékeit.

8. ábra: Patikák árbevételének megoszlása

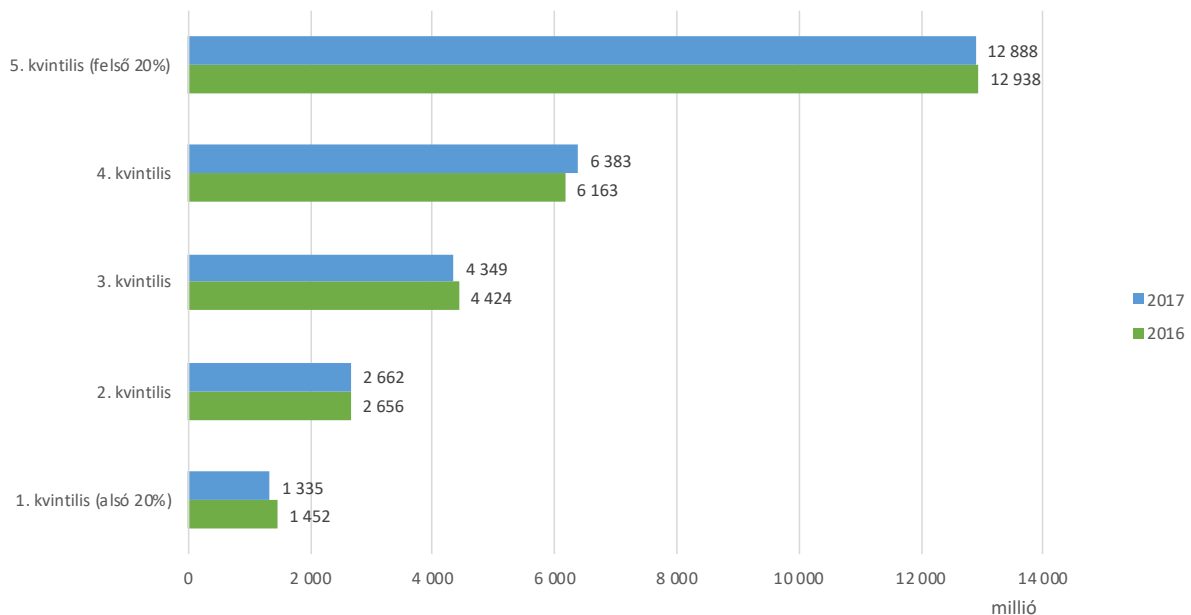
Mint az a 8. ábrából jól látható, a patikák legnagyobb árbevételű 20 százaléka (5. kvintilis) mintegy hatszor annyi árbevételt realizált, mint a legkisebb forgalmú 20 százalék (1. kvintilis).

Fontos mondanivalóval bír a patikák patikaméret szerinti árbevétel-változását elemző 9. ábra, amely világosan mutatja azt a tendenciát, hogy minél magasabb egy patika árbevétele, annál jobb a növekedési esélyei, illetve egy bizonyos árbevétel alatt a patikák nemhogy nőni nem tudnak, de piacot is veszítenek évről évre, akár 1 éves, akár 3 éves távon vizsgáljuk azt.

9. ábra: Patikák árbevételének változása 1 és 3 éves távon

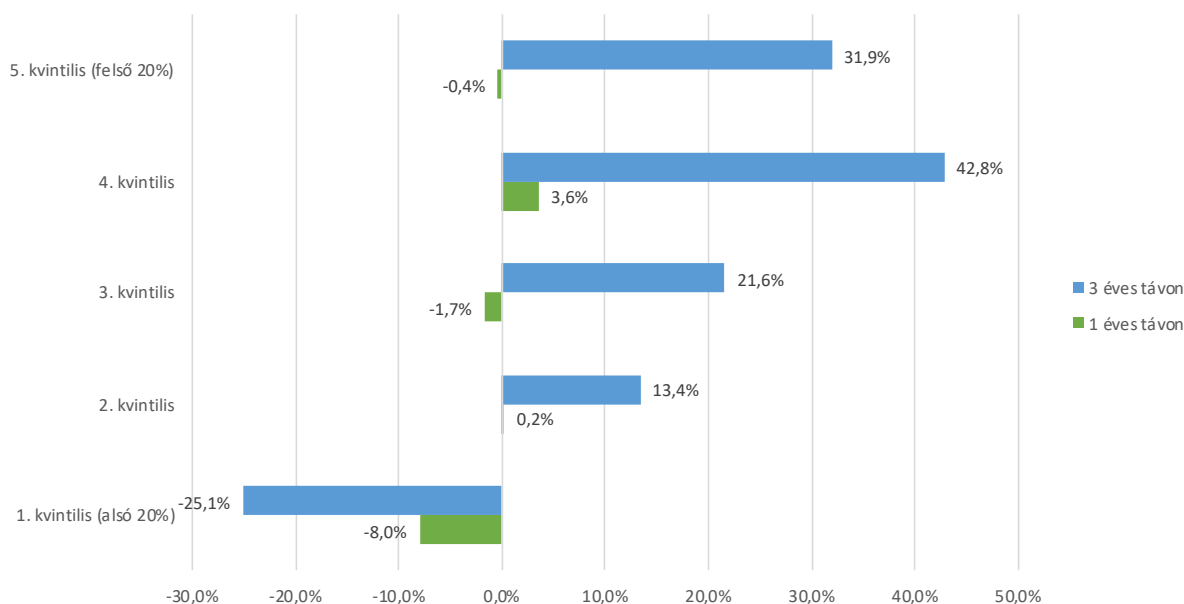
Az árbevételhez hasonlóan a piacon elért nyereség is erősen koncentrálódik, azonban még az árbevételnél is erősebben – az alsó és felső kvintilisek között immáron nem hatszoros, hanem mintegy kilenc és félszeres eltérést találunk. Magyarán: a piacon elért teljes nyereség közel felét a patikák alig 20 százaléka realizálja.

10. ábra: Patikák nyereségének megoszlása

Érdekes eredményre jutunk, ha a patikák nyereségességének alakulását követjük: itt azt látjuk, hogy messze nem a legnagyobb patikák nyereségessége alakul a legjobban, hanem a

4. kvintilisbe tartozó, közepesnél erősebb forgalmú, ún. „felzárkózó” patikák teljesítenek a legjobban.

11. ábra: Patikák nyereségének változása 1 és 3 éves távon

Jól látható az is, hogy a legkisebb forgalmú gyógyszertárak nem csak árbevételt vesztenek folyamatosan, de nyereségességük még ennél is nagyobb arányban csökken, amely komoly aggályokat vet fel e patikák jövőbeni életképességével kapcsolatban.

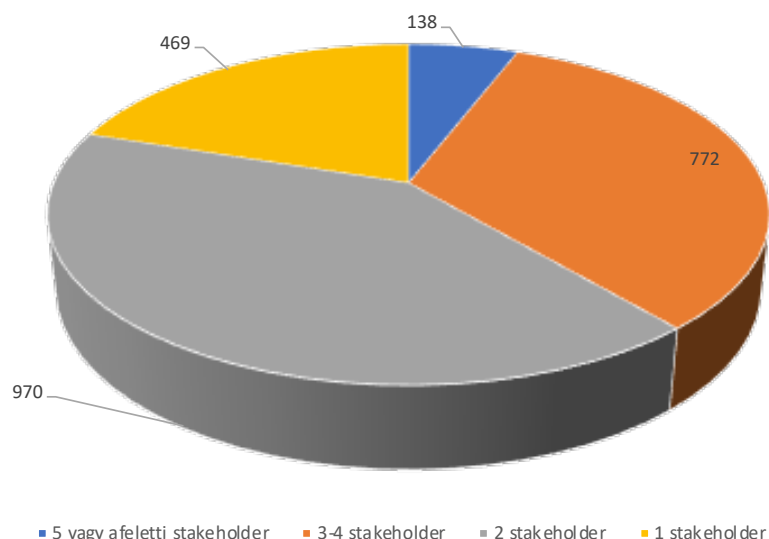
Mivel az 1. kvintilisben található patikák jellemzően a szegényebb járások kisebb településein találhatóak meg, a piaci döntéshozóknak előbb-utóbb időszerűvé válik piacvédelmi döntésekről elgondolkodniuk a gyógyszerellátás biztosítása érdekében.

Stakeholderek

A patikai piacon stakeholdereknek azokat a magánszemélyeket nevezzük, akik tulajdonosok és/vagy cégjegyzésre jogosult személyek a patikák mögött álló vállalkozásban, mivel feltételezhető, hogy a kapcsolódó patika vagy patikák üzletmenetére, illetve gazdasági döntéseire érdemi ráhatással bírnak.

Az elemzés alapját adó 2.350 patikához összesen 4.663 magánszemély kapcsolható stakeholderként. E magánszemélyek döntő része, mintegy 84 százaléka, azaz 3.916 fő fejenként csupán egyetlen patikához kapcsolódik.

A stakeholderek között 4.431 tulajdonost, továbbá 3.028 aláírot találunk, 2.796 fő egyszerre tölt be tulajdonosi, illetve cégjegyzésre jogosult szerepkört legalább 1 patikában.

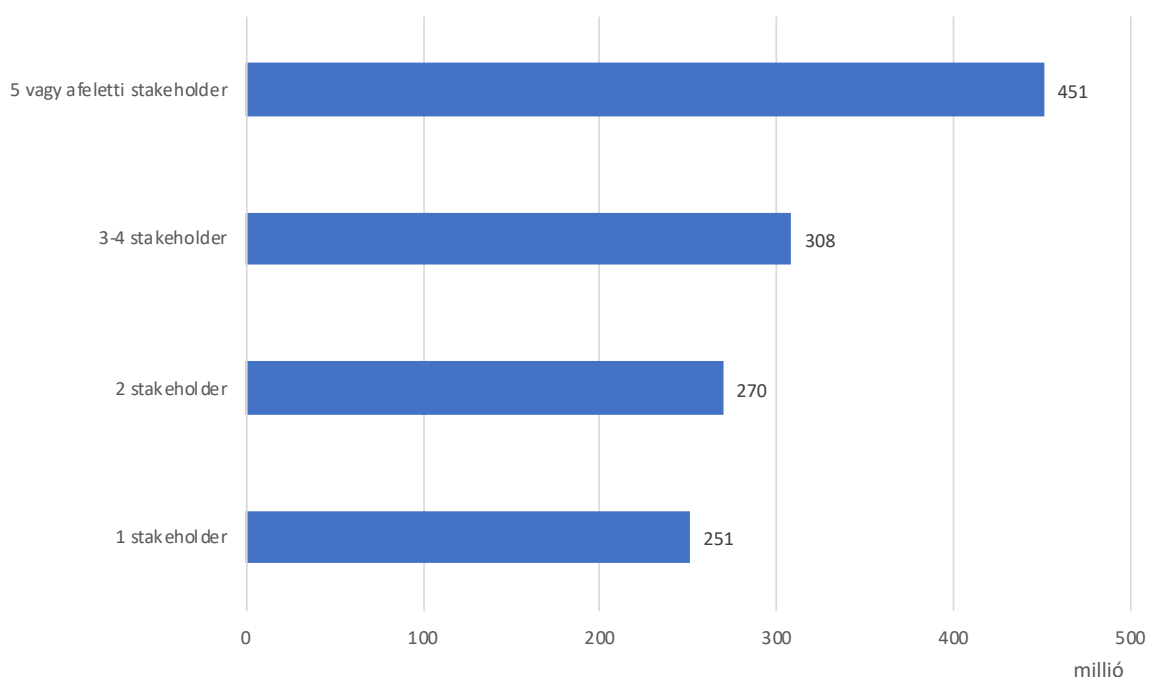

12. ábra: Patikai stakeholderek száma patikánként

Öt vagy annál több (akár 38) stakeholderrel a patikák 5,9 százaléka rendelkezik (138 patika). A patikák többsége, 74,2 százaléka 2 vagy 3 stakeholderrel rendelkezik. Emellett találunk még 469 patikát (20%), ahol az egy szem tulajdonos egyben a patika mindennapi életében is közreműködik aláíróként.

A stakeholderek száma és a patikák árbevétele között egyenes arányosságot figyelhetünk meg: az 5 vagy több stakeholderrel bíró patikák átlagosan 451,18 millió forintos árbevétellel bírnak, amely mintegy 55,3 százalékkal haladja meg az átlagos patikánkénti árbevételt.

Ellenben az 1 stakeholderrel bíró patikák árbevétele 13,6 százalékkal kevesebb az átlagnál (250,97 millió Ft).

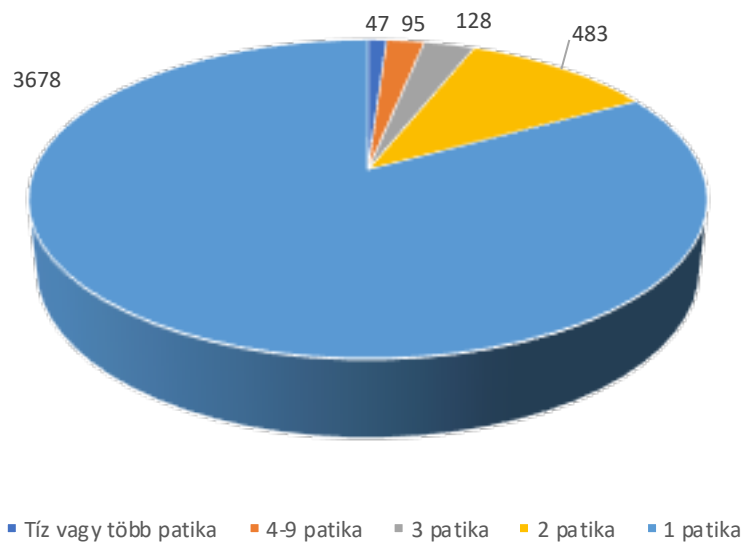

13. ábra: Patikák átlagos árbevétele a stakeholderek száma szerint

Tulajdonosok

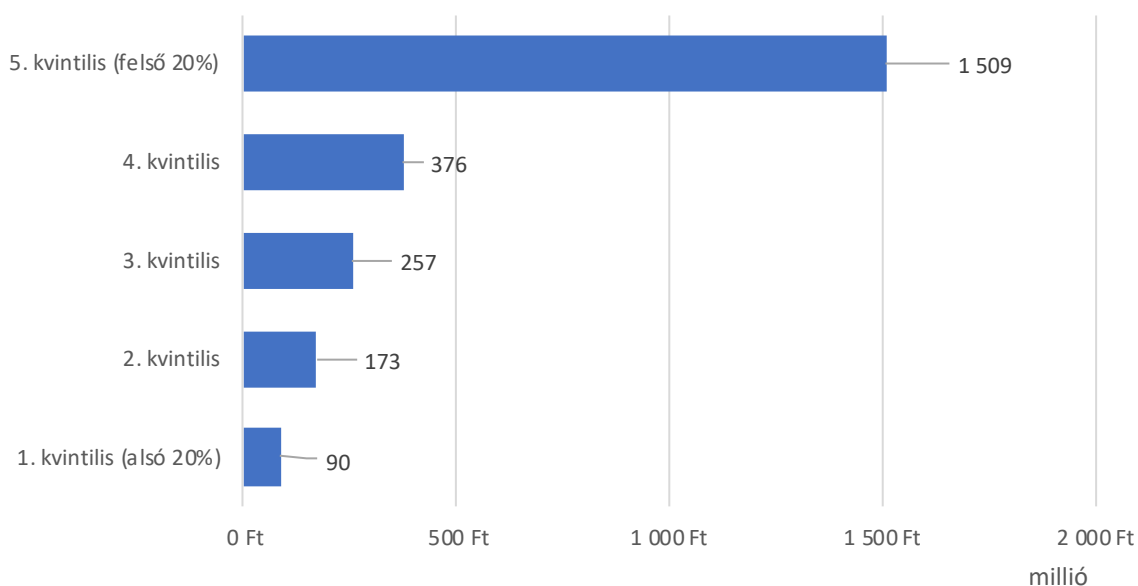
A hazai patikai piac patikai mögött összesen **4.431 magánszemélyt** találunk tulajdonosként. A tulajdonosok jelentős része, 61,8 százaléka, összesen 2.738 fő doktori címmel rendelkezik, nagy többségük vélhetően gyógyszerész végzettségű.

A tulajdonosok 1,1%-a, összesen 47 fő tíznél több patikában is tulajdonos, míg a skála másik végén 83%-kal azok a tulajdonosok állnak (összesen 3.678 fő), akik csupán egyetlen patikában tulajdonosok.

14. ábra: Patikatulajdonosok megoszlása a tulajdonolt patikák száma szerint

Az adatbázisban szereplő patikáknál összesen 179 patikánál hiányosak az árbevételi adatok, ezekhez a patikákhoz összesen 219 magánszemély tulajdonos kapcsolódik.

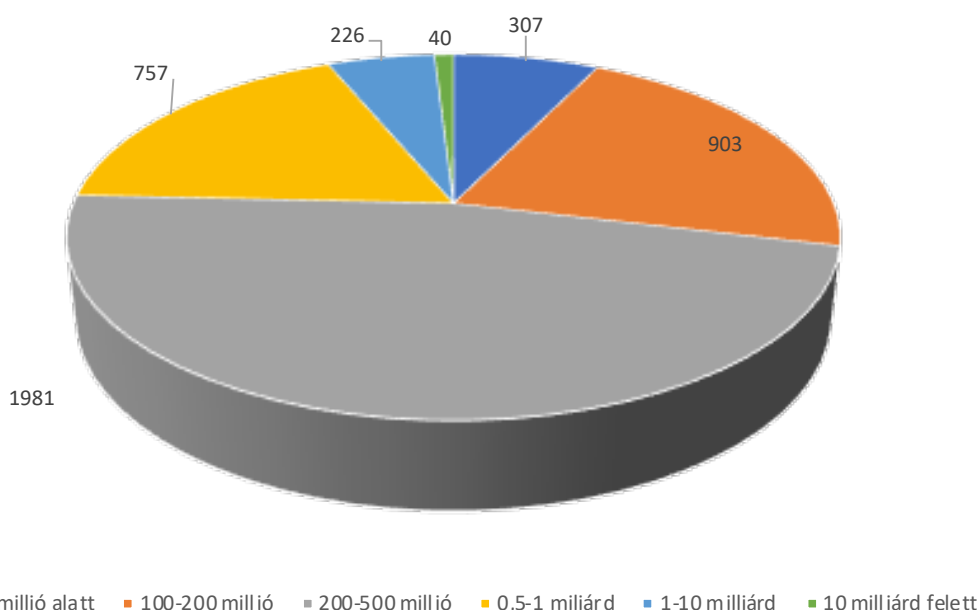

15. ábra: Patikatulajdonosok csoportosítása a kapcsolódó patikák árbevétele alapján

Mint az ábrán látható, a piacon jelentős a koncentráció, a patikatulajdonosok 1/5-éhez tartozó patikák árbevétele (1,5 Mrd Ft) messze felülmúlja a fennmaradó 4/5 tulajdonában lévő patikák összesített árbevételét (1,1 Mrd Ft).

Az ábrán szereplő számokat összeadva feltűnhet, hogy az összesített árbevétel többszörösen meghaladja a patikai piaci teljes, 682,6 Mrd forintosra számolt árbevételét: ennek magyarázata, hogy mint arra korábban már kitértünk, a patikák jelentős részénél, azaz mintegy 80 százalékánál egynél több stakeholder van jelen, tipikusan egynél több tulajdonos képében – például a Pingvin Patikalánc 29 patikájánál patikánként 30 feletti tulajdonost találunk.

Ez a koncentráció még jobban tetten érhető, ha azt tekintjük át, hogy az egyes tulajdonosok összesítve mekkora árbevételű patikák felett diszponálnak.

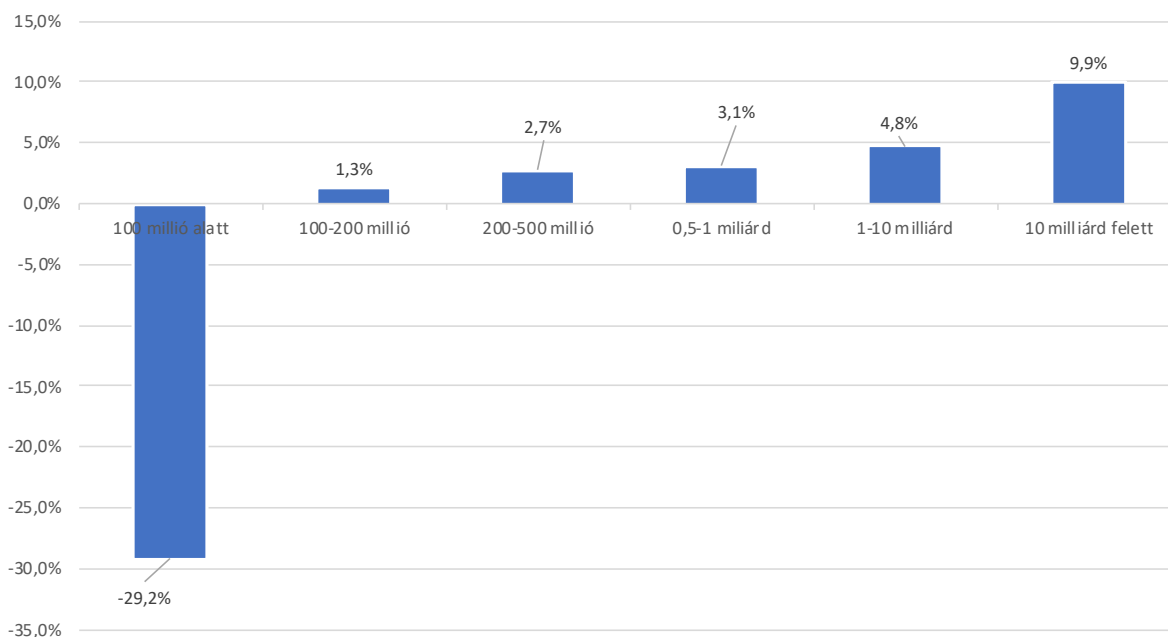

16. ábra: Patikatulajdonosok száma az általuk tulajdonolt patikák árbevétele alapján

Így Magyarországon csupán 40 olyan tulajdonost találunk, akinek a patikai összesen 10 milliárd forint feletti éves árbevétel érnek el, de még az 1-10 milliárdos árbevételi sávban is csupán 226 a tulajdonosok száma. A tulajdonosok tekintetében a jellemző forgalomméret a 200-500 milliós sáv, a tulajdonosok közel fele ide tartozik.

Összességében kijelenthetjük, hogy a patikai piaci tulajdonosi szempontból erősen polarizált: a skála egyik végén egy centralizált, milliárdos forgalmat bonyolító tulajdonosi hálót találunk, míg a másik végén nagy számú, tipikusan egy fő által tulajdonolt, átlagos vagy annál kisebb forgalmú gyógyszerárakat találunk. A kettő között pedig egy vékony középréteg található – azon tulajdonosoké, akik patikahálózatukat bővítve fokozatosan az integráció irányába tartanak.

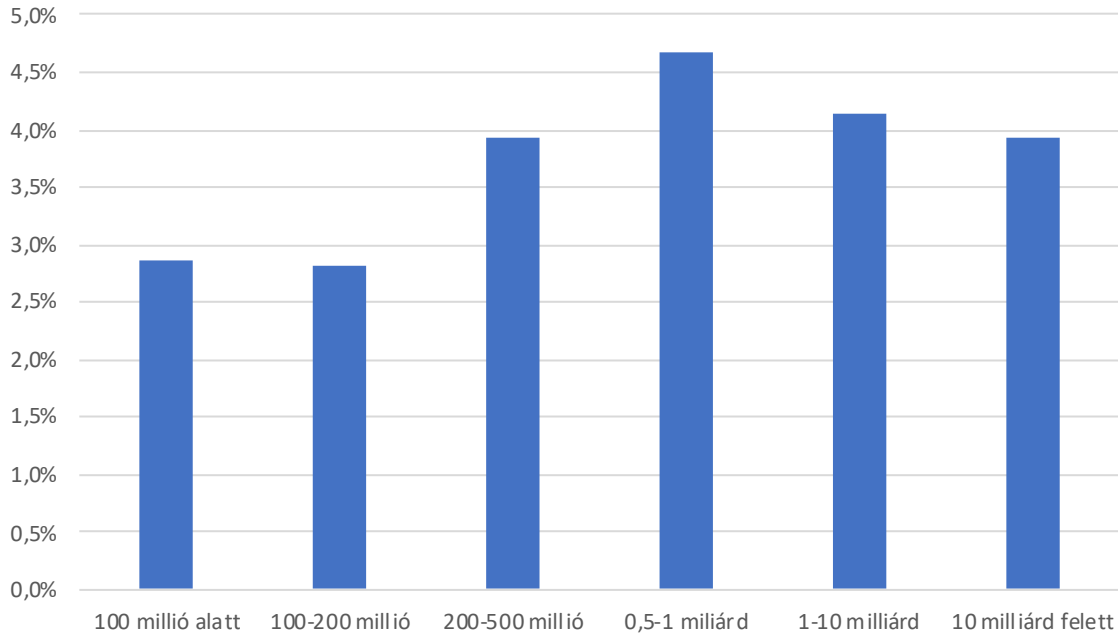
De melyik modell az üdvözítő? Erre próbál választ adni a következő ábránk, amely azt vizsgálja, hogy hogyan változott az éves árbevétel a tulajdoni koncentráció különböző szintjei mellett.

17. ábra: Éves árbevétel változása a különböző tulajdoni koncentrációk mellett a patikai piacon

Az ábra világosan megmutatja, hogy **minél koncentráltabb egy patikai tulajdonosi struktúra, annál jobbak a hozzájuk tartozó patikák növekedési esélyei**, míg a tipikusan egy tulajdonos gyógyszerész által birtokolt apró, 100 millió forint éves árbevételt meg nem haladó gyógyszertárak pedig masszívan piacot vesztenek.

A nyereséghányad valamennyire árnyalja ezt az egyértelműnek mutatkozó képet: még az apró, piacot veszítő patikák is képesek valamennyire nyereségesen működni (2,9 százalék), azonban a skála másik végén található „konglomerátumok” sem képesek ennél lényegesen több nyereség elérésére (3,9%). A legnagyobb nyereséghányadot jelenleg a közepes-nagy koncentrációjú struktúrák biztosítják a piacon.

18. ábra: Nyeréselhányad alakulása a különböző tulajdoni koncentrációk mellett a patikai piacon

Vezetők

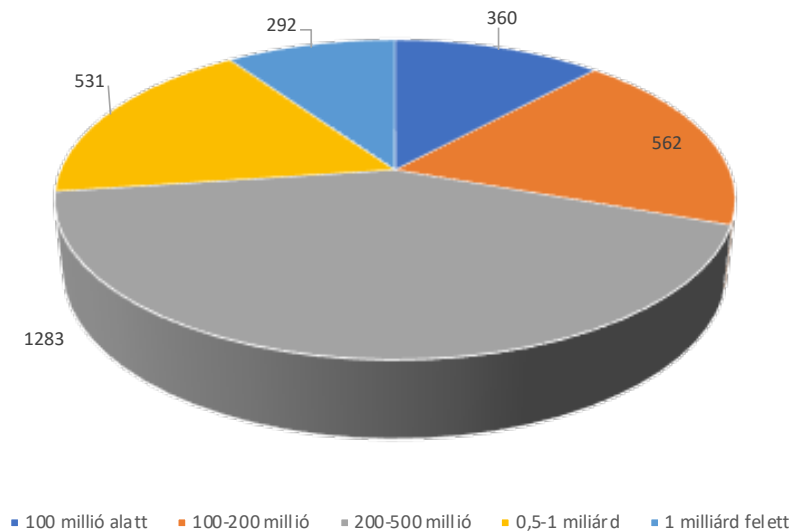
A hazai patikai piac patikái mögött összesen **3.028 magánszemélyt** találunk meg cégjegyzési jogosultságokkal bíró vezetőként, akik döntő többsége, 2.796 fő egyben tulajdonos is. Akárcsak a tulajdonosoknál, a tulajdoni szereppel nem bíró vezetők esetén is magas, 83,6 százalékos a doktori címmel rendelkezők, vélhetően gyógyszerészek aránya.

A cégjegyzési jogosultsággal rendelkezők vezetők vonatkozásán hasonló számokat láthatunk, mint a tulajdonosok esetén: tíz vagy több patikát alig 14 fő vezet, ugyanakkor a 2-9 patikát vezetők aránya valamennyivel még magasabb is, mint a tulajdonosok esetén láthattuk.

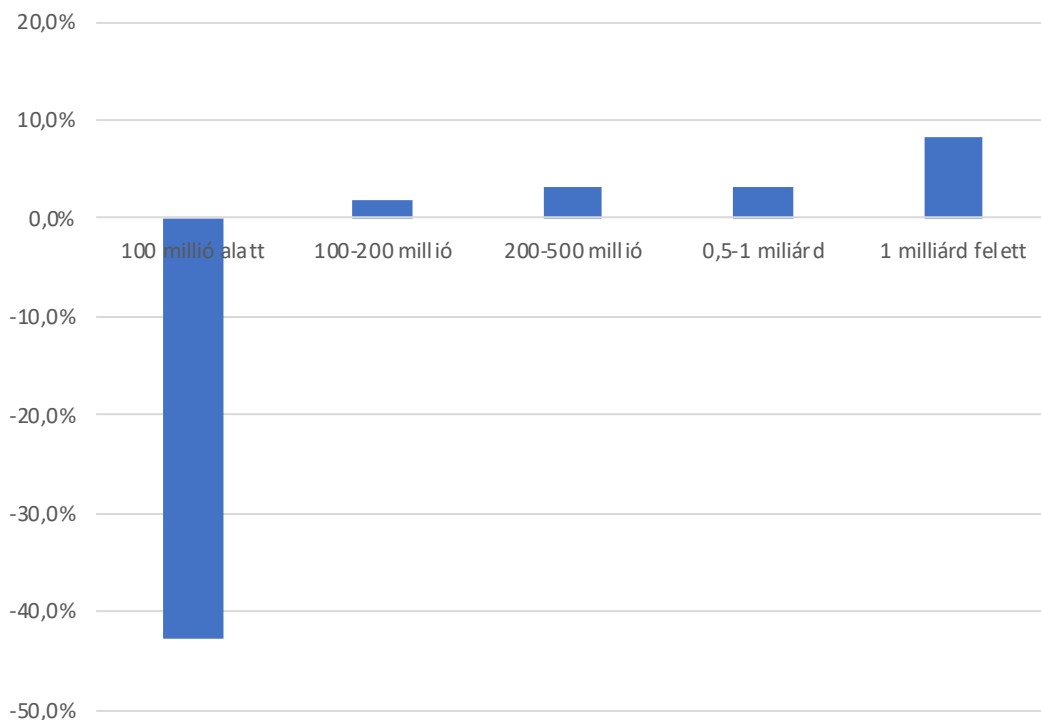
19. ábra: Patikai vezetők megoszlása a vezetett patikák száma szerint

A tulajdonosokhoz hasonlóan a patikai vezetők körében is rendkívül változatos a kép: találunk egyszerre több tucat patikát irányító, sok tízmilliárd forintos árbevétel felett diszponáló vezetőt éppúgy, mint egyetlen, 200 millió forintot el nem érő patikát igazgató szakembert.

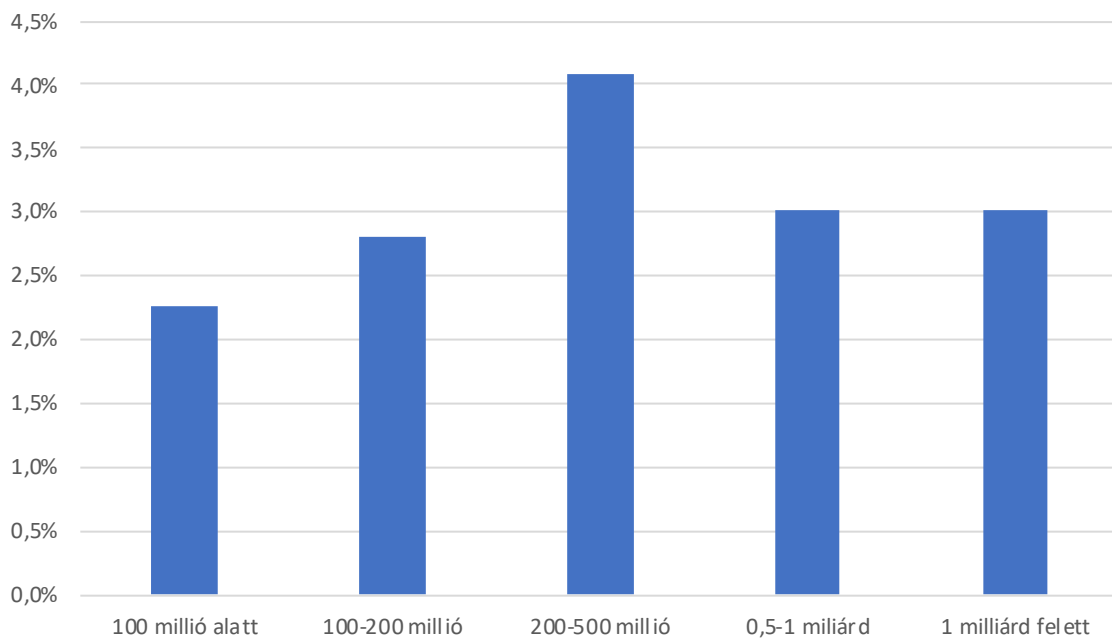

20. ábra: Patikai vezetők száma az általuk vezetett patikák árbevétele alapján

Ahogy a tulajdonosok esetében arra már kísérletet tettünk, elemezzük a különböző árbevételi nagyságrendek felett diszponáló vezetők által irányított patikák növekedési és jövedelemtermelő képességét.

21. ábra: Éves árbevétel változása a patikai vezetők által felügyelt patikaméret függvényében

22. ábra: Nyereshányad alakulása a patikai vezetők által felügyelt patikaméret függvényében

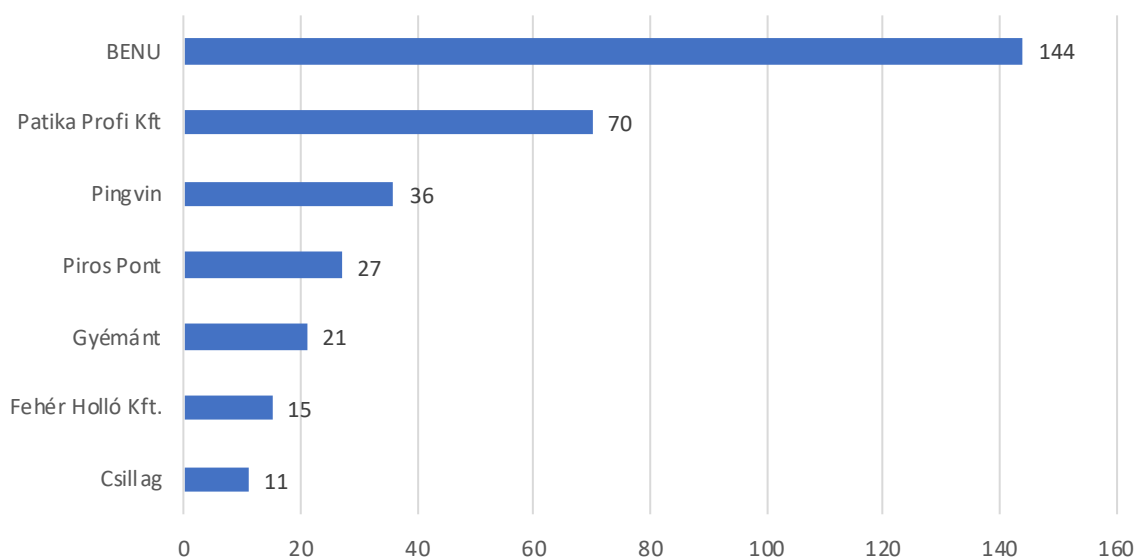
Patikák láncok

A kétezres évek eleji patikaliberalizációhoz köthető a patikaláncok, azaz a kereskedelemben ismert bolthálózatok mintájára kialakított üzlethálózatok megjelenése a patikai szektorban.

Ugyan később a patikák módosuló szabályozása csökkentette a láncok mozgásterét, a legnagyobb láncok velünk maradtak és szerepük, súlyuk csak nőtt az évek során.

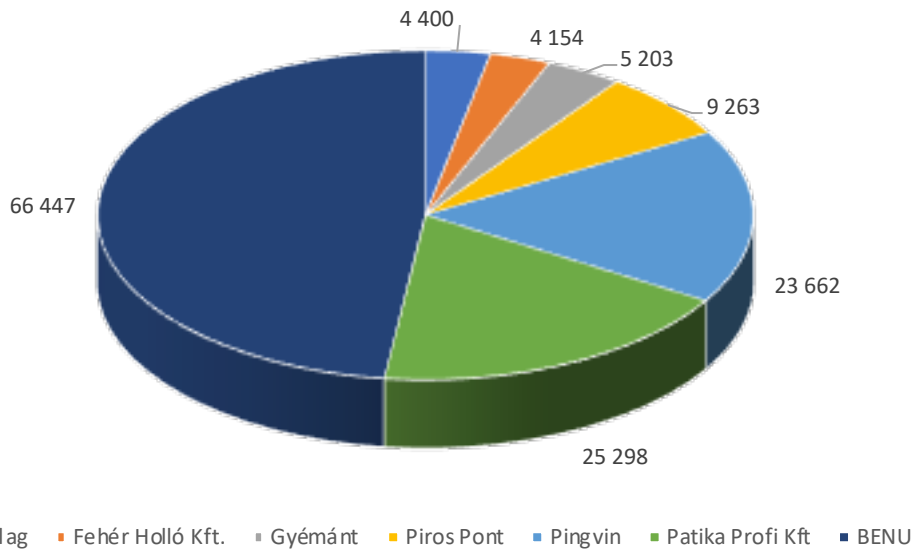
A patikai láncok többnyire egy tulajdonosi kézben összpontosul, ami lehet akár befektetői csoport is, minden szakmai háttér nélkül, szimplán üzleti alapon. Hasonlóan más, láncban működő üzletekhez, a patikaláncokra is jellemző a központosított beszerzés, a központi "irányítás", például marketing eszközök alkalmazása, különböző beszállítói kedvezmények tárgyalása, a patika arculatának kialakítása.

Adabázisunkban a legerősebb lánc a BENU volt 144 gyógyszertárral, ezt követte a Patika Profi Kft. 70 egységgel, majd a főleg Délkelet-Magyarországon aktív Pingvin lánc 36 egységgel.

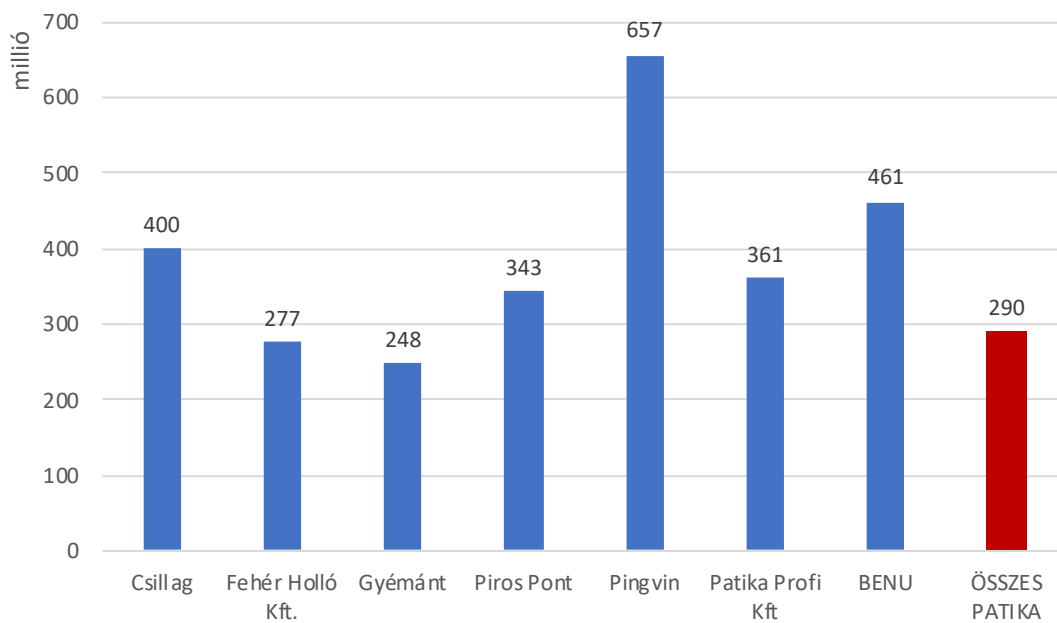

23. ábra: Az egyes patikai láncokhoz tartozó patikák száma

Forgalom szempontjából a láncok összesített forgalma eléri a piac mintegy 20 százalékát, ennek közel felét a BENU láncpatikái adják. A láncokhoz tartozó patikák éves átlagos árbevétele – két kisebb lánc kivételével – meghaladja az átlagos patikai bevételt, a Pingvin patikák egységeinek átlagos éves forgalma (657,26 milliárd Ft) egészen mintegy 126 százalékkal.

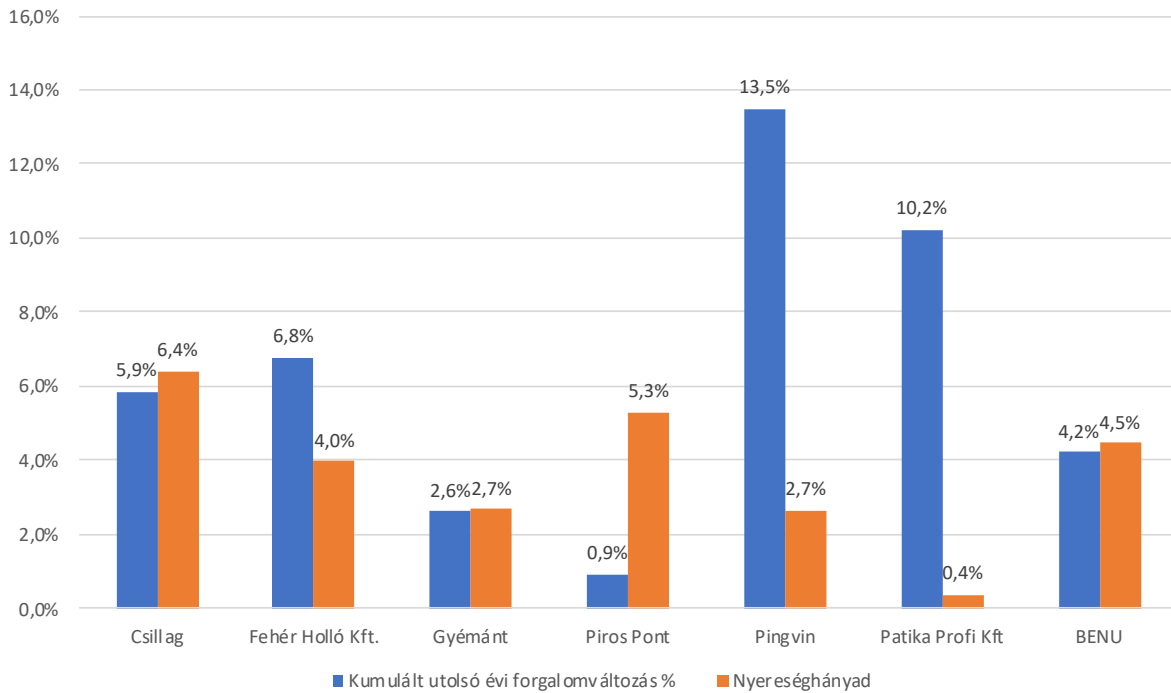

24. ábra: Patikai láncok forgalma (m Ft)

25. ábra: Patikai láncok egységeinek átlagos forgalma (m Ft)

Jelentős eltéréseket láthatunk az egyes láncok növekedési és nyereségtermelő képességében, ahogy az a kombinált 26. ábra mutatja: a leginkább növekedni tudó patikaláncok (Pingvin és Patika Profi) rendelkeznek a legkisebb nyereséghányaddal, ugyanakkor két kisebb láncnak (Csillag és Fehér Holló) is sikerült 4 százalékot elérő vagy azt meghaladó nyereséghányadot elérni.

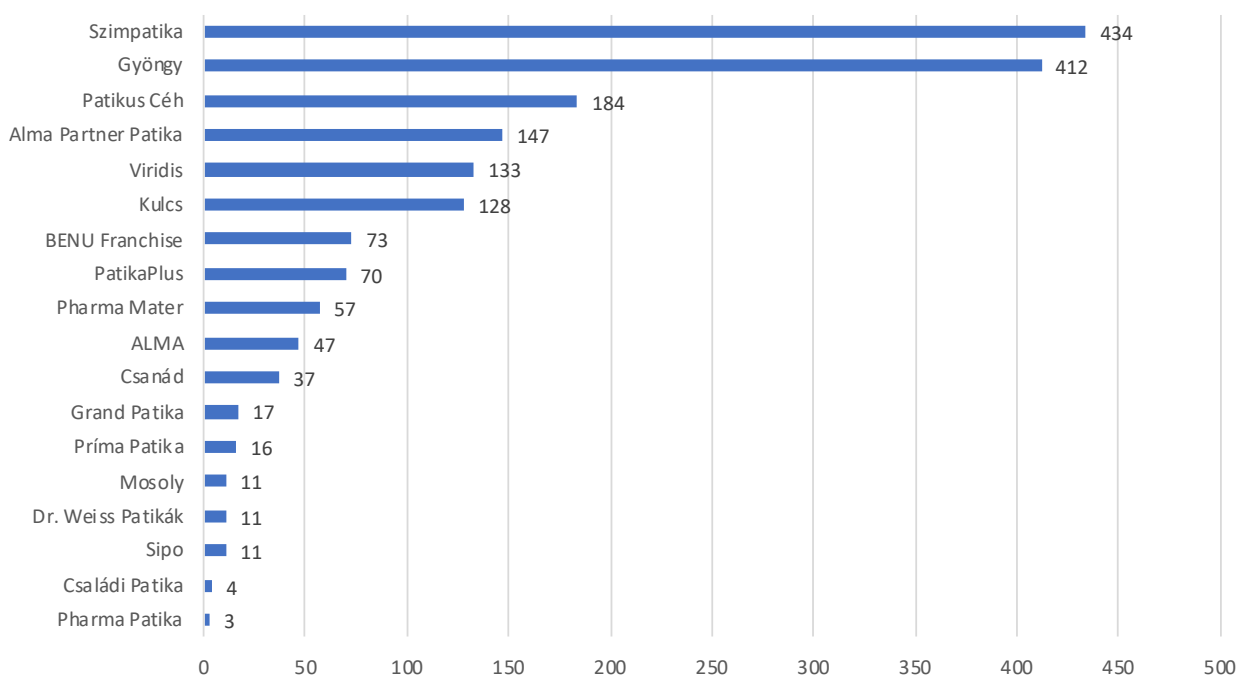
26. ábra: Láncok forgalomváltozásának (1 éves távon) és nyereséghányadának alakulása

Szövetségek

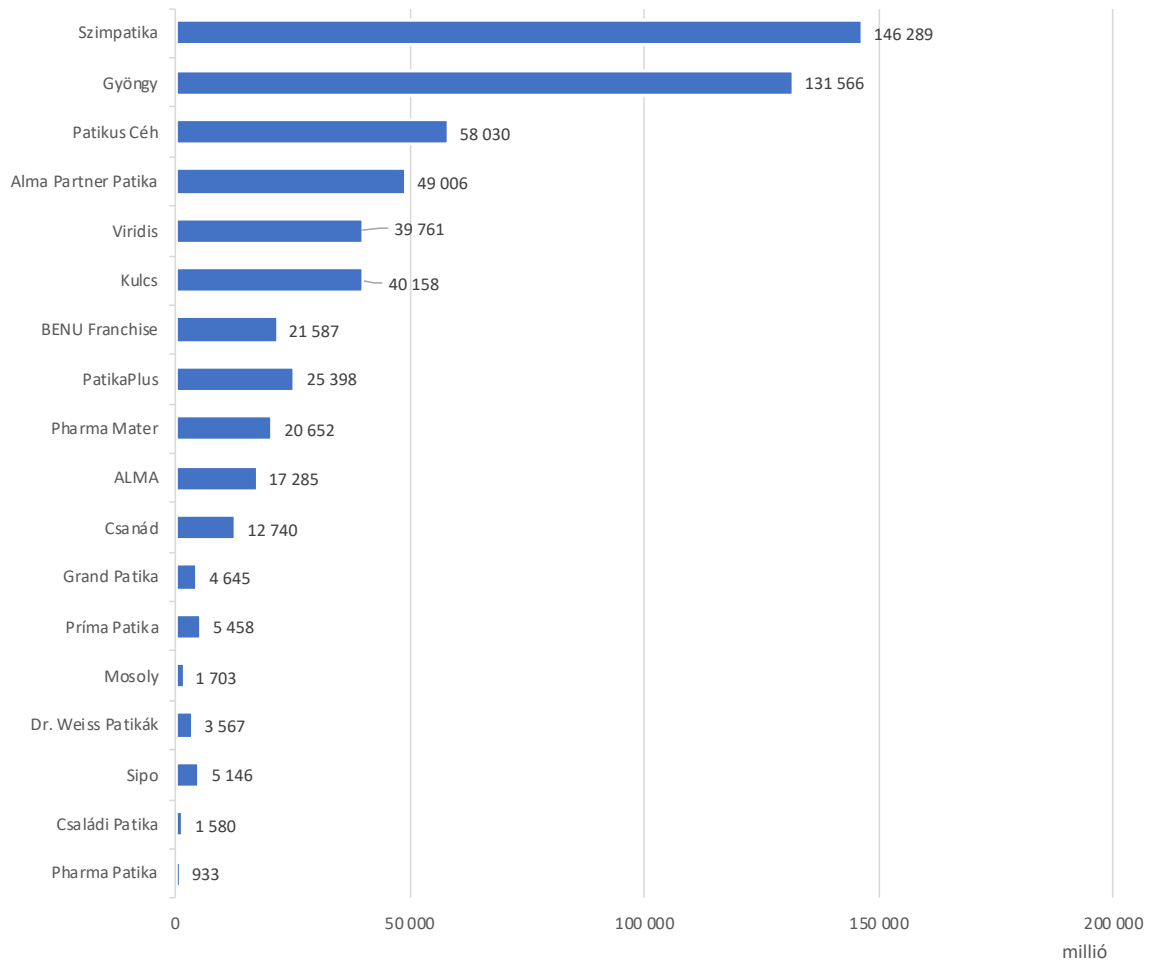
A patikaláncok megjelenése teret nyitott a patikai szövetségek megjelenésének, amelyek beszerzési és/vagy értékesítési társulásként egységesen fellépve próbálnak a patikaláncokhoz hasonló kedvező feltételeket teremteni.

A helyzetet bonyolítja, hogy egy patika akár több szövetséghez is tartozhat, sőt egyes láncpatikák is lehetnek szövetségek tagjai is.

Az adatbázisunkban szereplő 2.350 patika mintegy 60 százaléka, összesen 1.419 patika tartozott legalább 1 szövetséghez, ebből a vezető két szövetséghez, a Szimpatika és Gyöngy hálózathoz tartozó patikák összesített forgalma is meghaladta a 100 milliárd forintot.

27. ábra: Patikai szövetségekhez tartozó patikák száma

28. ábra: Patikai szövetségek forgalma

Ábrajegyzék

1. ábra: Patikák számának megoszlása megyénként és Budapesten
2. ábra: Százezer lakosra jutó patikák száma megyénként és Budapesten
3. ábra: Egy lakosra jutó patikai forgalom megyénként és Budapesten
4. ábra: Patikák forgalomváltozásának alakulása 1 és 3 éves távon
5. ábra: Patikák nyereségváltozásának alakulása 1 és 3 éves távon
6. ábra: Patikánkénti átlagos árbevétel megyénként és Budapesten
7. ábra: Patikánkénti átlagos nyereség megyénként és Budapesten
8. ábra: Patikák árbevételének megoszlása
9. ábra: Patikák árbevételének változása 1 és 3 éves távon
10. ábra: Patikák nyereségének megoszlása
11. ábra: Patikák nyereségének változása 1 és 3 éves távon
12. ábra: Patikai stakeholderek száma patikánként
13. ábra: Patikák átlagos árbevétele a stakeholderek száma szerint
14. ábra: Patikatulajdonosok megoszlása a tulajdonolt patikák száma szerint
15. ábra: Patikatulajdonosok csoportosítása a kapcsolódó patikák árbevétele alapján
16. ábra: Patikatulajdonosok száma az általuk tulajdonolt patikák árbevétele alapján
17. ábra: Éves árbevétel változása a különböző tulajdoni koncentrációk mellett a patikai piacon
18. ábra: Nyereséghányad alakulása a különböző tulajdoni koncentrációk mellett a patikai piacon
19. ábra: Patikai vezetők megoszlása a vezetett patikák száma szerint
20. ábra: Patikai vezetők száma az általuk vezetett patikák árbevétele alapján
21. ábra: Éves árbevétel változása a patikai vezetők által felügyelt patikaméret függvényében
22. ábra: Nyereséghányad alakulása a patikai vezetők által felügyelt patikaméret függvényében
23. ábra: Az egyes patikai láncokhoz tartozó patikák száma
24. ábra: Patikai láncok forgalma (e Ft)
25. ábra: Patikai láncok egységeinek átlagos forgalma (m Ft)
26. ábra: Láncok forgalomváltozásának (1 éves távon) és nyereséghányadának alakulása
27. ábra: Patikai szövetségekhez tartozó patikák száma
28. ábra: Patikai szövetségek forgalma